

Panevėžio rajoną garsinanti senovinė tradicija šv. Velykų rytą Vadoklių miestelyje mušti būgną šiomet grįžta į įprastas vėžes. Balandžio 17 d., sekmadienį, Švč. Jėzaus Širdies bažnyčios šventoriuje ne tik vėl ims gausti Kristaus ir atbundančios gamtos prisikėlimą skelbiantys galingi dūžiai, bet ir vyks bažnytinė procesija, kurios dvejus pastaruosius metus teko atsisakyti dėl Covid-19 karantino.

Kaip įprasta, ankstų šv. Velykų rytą, 7 valandą, būgnas bus išneštas į šventoriaus kiemą iš bažnyčios, kur pastaruoju metu saugomas po stikliniu gaubtu kaip brangus muziejinis eksponatas.

Šiomet žadama naujovė – kviesdamas į Prisikėlimo šv. Mišias pirmasis būgną pradės mušti klebonas Ričardas Banys. Kūleles iš dvasininko perims ir visą valandą, iki šv. Mišių pradžios, jomis darbuosis ilgamečiai savo amato žinovai būgnininkai Sigitas Liobikas ir Albertas Kisielis.

Po Pirmojo pasaulinio karo gimusi iš kartos į kartą vadokliškių nepertraukiamai perduodama Velykų būgno mušimo tradicija Aukštaitijoje įtraukta į Lietuvos Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą.

Tradicijos saugotojas – Vadoklių kultūros centras, bendradarbiaudamas su Panevėžio kraštotyros muziejumi, gilinasi į šio unikalaus papročio istoriją ir visokeriopai jį puoselėja.

Vadoklių kultūros centro direktorės Eugenijos Zakarkienės žiniomis, metalinis instrumento korpusas yra daugiau nei šimto metų senumo, o odą tenka kas keletą metų atnaujinti, nes ji susidėvi, kenčia nuo gamtinių reiškinių, drėgmės. Anksčiau būgnas buvo saugomas bažnyčios klėtelėje.

Siekdamas tausoti unikalų instrumentą kultūros centras pradėjo įgyvendinti projektą „Velykų būgnų mušimo tradicija Aukštaitijoje“, kuriam finansavimą skyrė Lietuvos kultūros taryba ir Panevėžio rajono savivaldybė. Dalis lėšų panaudota bažnyčioje įrengti stacionarinę būgno saugojimo vietą po stikliniu gaubtu.

Projekto vykdytojai ne tik stengiasi saugoti būgną nuo nepalankių išorės veiksnių, bet ir populiarinti jo mušimo tradiciją. Kad instrumentą ir jo galimybes būtų galima demonstruoti kuo platesnei auditorijai įvairiuose kultūriniuose renginiuose, rengiant edukacines programas, ekspedicijas nuspręsta pagaminti būgno kopiją. Sumanymą įgyvendino šiaulietis tautodailininkas Albertas Martinaitis.

Šiomet Litexpo parodų centre vykusioje knygų mugėje įrengtame Panevėžio rajono savivaldybės stende pademonstruotas Velykų būgno „antrininkas“ susilaukė didelio lankytojų susidomėjimo. Jau vyko ir edukacinės programos Panevėžio rajono moksleiviams, gauta užklausų iš kaimyninių rajonų. Toks jaunosios kartos dėmesys teikia vilčių, kad garsas apie Vadokliuose puoselėjamą unikalią tradiciją sklis vis plačiau.

